

Muuta kuin kuvia? Uudenlaiset aineistot Finnassa

3D

VIDEO/AUDIO

TEKSTITIEDOSTOT

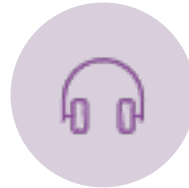
Juha Luoma, Pasi Tiisanoja & Susanna Eklund - Kuva-arkistopäivät 30.11.2021

3D

VIDEOT

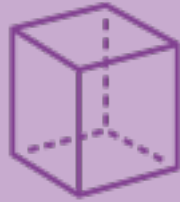
ÄÄNITTEET

TEKSTITIEDOSTOT
(PDF, WORD, EXCEL)

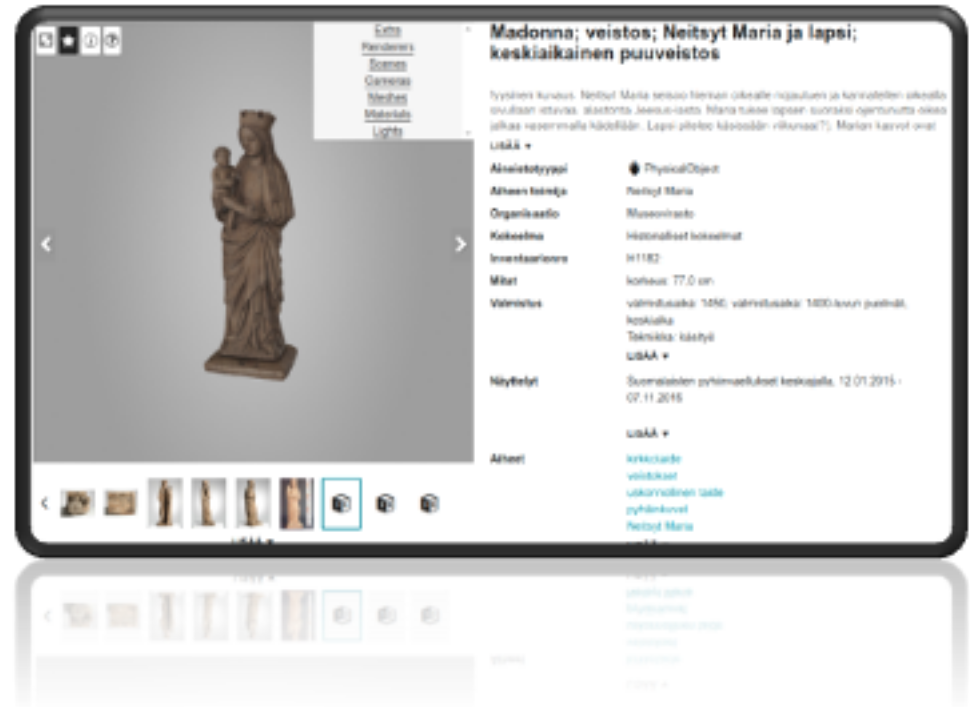

MUUTA
AJANKOHTAISTA

3D

- Katselu & lataus
- Linkkaus ulkopuoliseen palveluun
 - Esim. Sketchfab
- Tulossa myöhemmin: haun rajaaminen aineistoihin, jotka sisältävä 3D-aineistoa

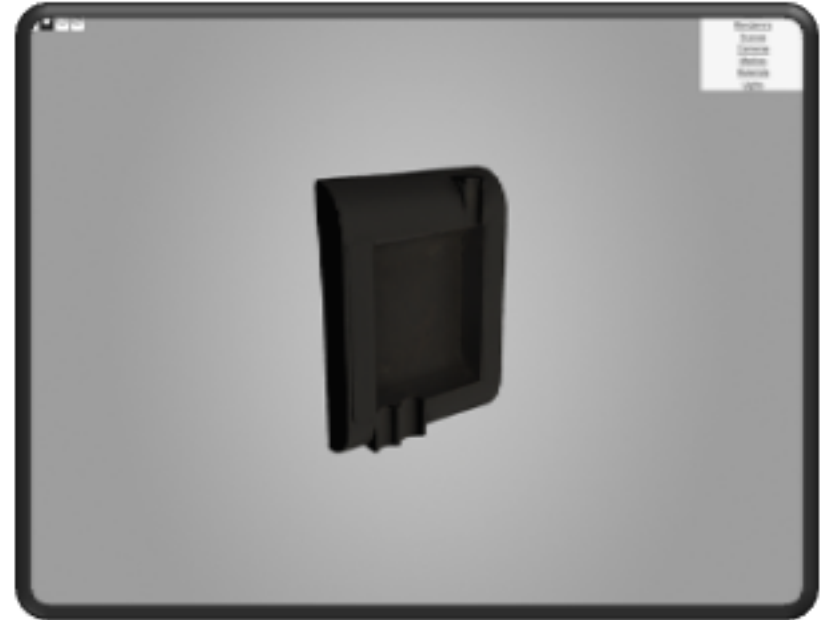
Mitä pitää ottaa huomioon?

- Finnassa näytettävä esikatselumalli (preview_3D)
 - Täyttää seuraavat kriteerit:
 - Malli on pienempi kuin 100mb, mallissa on käytetty Draco kompressointia
 - Materiaalit ovat tuotu jpeg-muodossa
 - Malli on muotoa .glb tai .glTF (suositellaan glb-muotoa, koska se pakkaantuu pienempään kokoon)
 - Finnan ulkopuolisessa palvelussa katseltava malli (provided_3D)
 - Tätä mallia ei näytetä Finnassa, vaan siihen tarjotaan ainoastaan linkki ulkopuoliseen palveluun/sivustoon (esim. Sketchfab).
- Tarkempi ohjeistus sekä vinkkejä asiakaswikissä

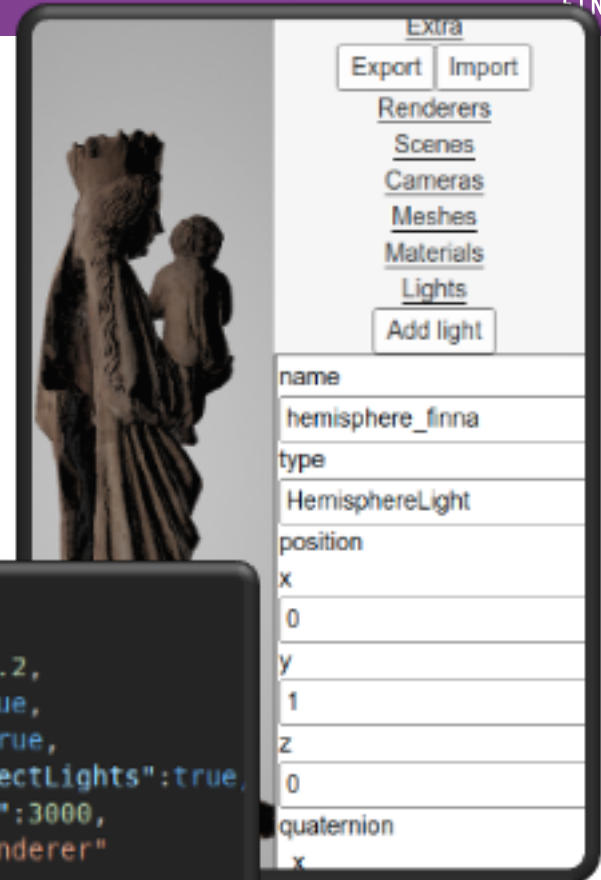
- 3D
 - Katseluformaatit (glTF, glb):
 - Tarkoitettu verkkoselaimessa esitettäväksi.
 - Draco-kompressio. Vähentää kokoa huomattavasti.
 - Alkuperäiset formaatit (obj, jne.):
 - Tarkoitettu ladattaviksi.

```
<resourceRepresentation type="preview_3D">  
  <linkResource formatResource="glTF"/>  
</resourceRepresentation>  
<resourceRepresentation type="preview_3D">  
  <linkResource formatResource="glb"/>  
</resourceRepresentation>
```

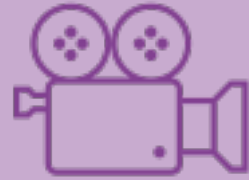
- Katseluohjelmasta:
 - Oletusvalaistus:
 - 1 suuntavalo
 - 1 hemisfäärivalo
 - 1 ympäristövalo
 - 3D-mallin omat valot korvaavat katseluohjelman valaistuksen (suunnitteilla)

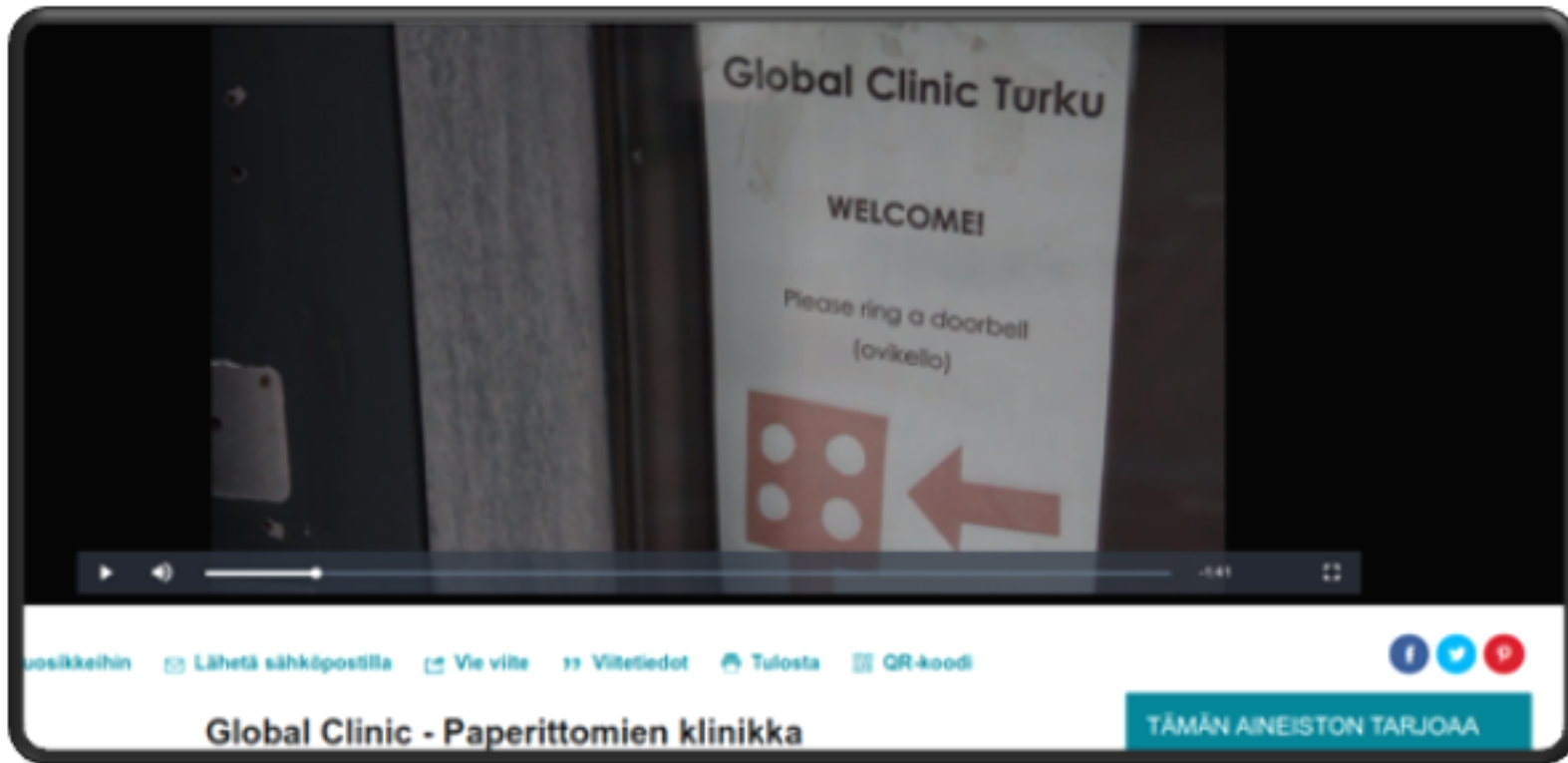
- Pystyy tuomaan / viemään asetukset .json tiedostoina.
- Auttaa perusasetusten säätämisessä.
- Ei mahdollista tallentaa tietuekohtaisia tietoja Finnan puolelle.
- Jos .json kulkee tietueen mukana, mahdollista ladata tietuekohtaiset asetukset.


```
"Renderers": [  
  {  
    "gammaFactor":2.2,  
    "gammaInput":true,  
    "gammaOutput":true,  
    "physicallyCorrectLights":true,  
    "outputEncoding":3000,  
    "name":"main_renderer"  
  }  
]
```

Videot

Mitä pitää ottaa huomioon?

- Tuetut tiedostomuodot
 - Finnassa tuetaan [HTML5-videoita](#)
 - Suositus: MP4 (H.264-video ja AAC-audio)
 - Videostriimeissä tuetaan eri videoformaatteja laajemmin
- Tuetaan videoiden upottamista Finnaan myös Vimeo- ja YouTube-palveluista.
- Saavutettavuus
 - Finnassa 23.9.2020 jälkeen julkaistut videot on oltava [tekstitettynä](#).
- [Tarkempi ohjeistus asiakaswikissä](#)

Äänitteet

- Kuuntelu & lataus

- Mitä pitää ottaa huomioon?
 - Tiedostomuodot:
 - Finnassa käytetään HTML5-audiota, ja sitä tukevia audio-formaatteja.
 - Tälle hetkellä käytössä olevia formaatteja: mp3 ja wav
 - Muita audio-formaatteja on mahdollista tukea (esim. mp4, flac)
 - Saavutettavuus
 - Finnassa 23.9.2020 jälkeen julkaistuille äänitiedostoille pitää olla tekstivastine (jos kyseessä esim. podcastin tallenne).
 - Tekstivastine voi olla tietueessa latauslinkkinä tekstimuotoiseen tiedostoon.

Tekstimuotoiset tiedostot: PDF, Word ja Excel

- Vain lataus
(PDF-, Word- ja Excel-tiedostot)

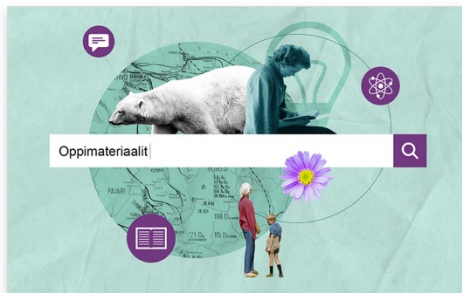
Mitä pitää ottaa huomioon?

- PDF-, Word- ja Excel-tiedostot ladattavissa tietuesivulla. PDF-tiedostojen katselu suoraan tietuesivulla kehitteillä/testauksessa.
- Saavutettavuus
 - Finnassa 23.9.2020 jälkeen julkaistut toimisto-ohjelmilla tuotettujen tiedostojen (esim. PDF- ja Word-tiedostot) pitää olla saavutettavuusvaatimusten mukaisia.
 - Metatietojen mukana olisi hyvä tulla urlin lisäksi ladattavan tiedoston nimi selkeästi ilmaistuna. Tiedoston kuvaus/nimi sijoitetaan Lidossa kenttään:
<resourceDescription type="displayLink">Tiedoston nimi</resourceID>

Muuta ajankohtaista

(Avoimet) oppimateriaalit

= **Aineistotyyppi** ja aineisto, joka löytyy Finnan haulla. Poimintoja Luokkahuoneessa.

HAKU

Avoimet oppimateriaalit

Löydä avoimia oppimateriaaleja eri aiheista.

Hae oppimateriaaleja

Aineistopaketti

= Aineistoista luotu **kokoelma**, joka löytyy Finna Luokkahuoneesta.

PALVELU

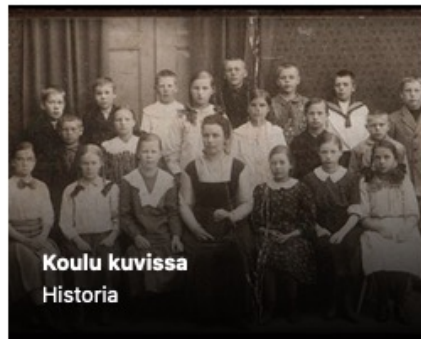
Finna Luokkahuone

Tutustu Finnan opettamisen ja oppimisen sisältöihin.

Tutustu

Finna-organisaatioiden koostamat aineistopakettit tutustuttavat opettajat ja koulut **Finna.fi**:stä löytyviin aineistoihin ja havainnollistavat, miten aineistoja voi opetuksessa hyödyntää

Kaikki Alakoulu **Yläkoulu** Lukio Ammatillinen koulutus

Uusi verkkokirjasto otetaan käyttöön alkuvuonna 2022. Vanha verkkokirjasto toimii vielä taustalla. Ota Oma hylly talteen jo nyt siirtotyökalun avulla.

Kirjastot E-aineistot Sovellukset Vinkit ▾ Ohjeet

English

KIRJAUDU

lentomatkailu

✕ Kaikki osumat 🔍

Kirjastojen kokoelmat ?

Oppimateriaalit ?

Tältä välilehdeltä löydät Avointen oppimateriaalien kirjastoon tallennettuja oppimateriaaleja. Käytössäsi ovat oppimisen hakurajaimet.

RAJAA TULOSTA ?

Näytä osakohteet hakutuloksessa

SALLITUT KÄYTTÖTAVAT ▾

Näytetään 1 - 1 / 1

Järjestä

Relevanssi ▾

Tuloksia sivulla

20 ▾

KOHDERYHMÄ ▾

KOULUTUSASTE ▾

- ▼ Perusopetus 1
 - Perusopetus 1
 - Vuosiluokat 7-9 1
- ▼ Lukiokoulutus 1
 - Lukiokoulutus 1

Lentoaikataulut historian lähteinä

💡 Oppimateriaali
Suomen Ilmailumuseo
2021

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Perusopetus Lukiokoulutus lentomatkailu lähdeaineisto tehtävät historia

lentoliikenne lentoyhtiöt lentoreitit ilmailu

Sallitut käyttötavat:

© ⓘ CC BY 4.0

Mitä merkintä tarkoittaa? ↗

Aineistopaketti Finna Luokkahuoneessa

- Aineisto julkaistaan ja pysyy Finnassa
- Katsaus omiin aineistoihin käyttäjän näkökulmasta
- Osallistuminen kuratoitujen sisältöjen kehittämiseen Finnassa,
- Mahdollisuus hyödyntää Finnan aineistokirjoja ja nostaa esiin myös muuta kuin CC-lisensoitua aineistoa
- Seuraava aloitusmahdollisuus tammikuussa, kurkkaa [Luokkahuoneen vuosikello](#)

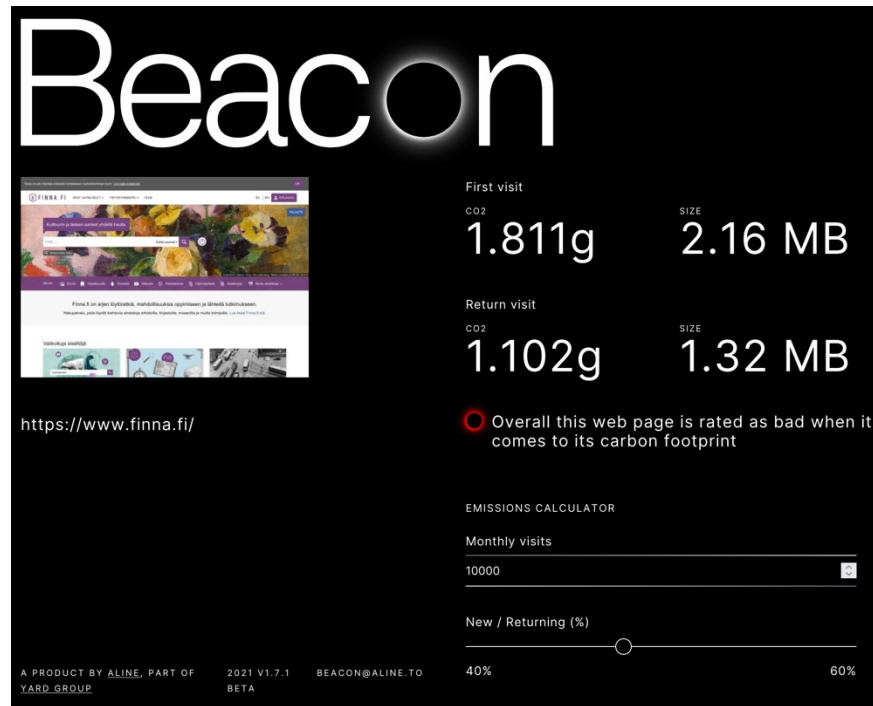
Avoin oppimateriaali Avointen oppimateriaalien kirjastossa

- Materiaali tuotetaan ja julkaistaan Finnan ulkopuolella, näkyy Finnassa
- Monet kirjastot, arkistot ja museot julkaisseet jo oppimateriaalia CC-lisenssillä
- Avoin jakaminen mahdollistaa laajan näkyvyyden ja asiantuntijuuden jakamisen -> avoimet oppimateriaalit löytyvät Finna.fi:n lisäksi jo 15 muusta Finna-näkymästä
- Kerro ajatuksiasi avoimista oppimateriaaleista, vastaa [asiakaskyselyyn](#)

Kansalliskirjaston kestäväen kehityksen työ etenee

- Kansalliskirjaston kestäväen kehityksen **ohjelma löytyy Doriasta [suomeksi](#), [ruotsiksi](#) & [englanniksi](#)**
 - Tavoitteena on muun muassa saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030
 - Esitely Missä mennään webinaarissa ti 16.11.2021
- **Kansalliskirjaston hiilijalanjäljen arvioiminen käynnissä**
 - Ensin kokonaisuutena, syvennetään myöhemmin yksittäisiin palveluihin, ainakin Finna
- **Finnan vastuullisuustyön ja -viestinnän suunnittelu käynnissä**
 - **Tule & vaikuta!: Finnan viestintäwebinaari 1.12.2021**
 - Tule kuulemaan kestävyystyömme suuntaviivoista ja ennen kaikkea vaikuttamaan sen tuleviin painopisteisiin.

- Finnassa on tahtotilana tukea kaikkia kuvaformaatteja joita eri selaimet tukevat laajasti
 - webp -> IE ei tue, Safari tukee huonosti
- Oman näkymän voi testata esim: [DigitalBeacon](#)
 - Miten visuaalisten elementtien koko vaikuttaa sivun keveyteen?
 - Huomioi taustadata, esim CSC:n palvelimet toimivat vesivoimalla, eivät turpeella

Huomioi myös oma digitaalinen arki!

- Sähköpostit
- Työhön liittyvien tiedostojen koko, lataaminen, jakaminen, säilyttäminen
 - Kuinka monta kopiota syntyy?
 - Optimoitko kuvat?
- Datatallennus pilvi/ verkkolevyt/ oma kone
- Etäilyn työvälineet & niiden käyttö, esim Zoom/Teams
- Videoiden streamaus, some
- Muista laitteiden virransäästötila ja sammutus kokonaan kun et käytä
- Laitteiden elinkaari ja energiankulutus
 - käytöstä poistuneet laitteet kiertoon

**(DIGITAALISET)
ROSKAT POISI!**

Kiitos!

Finna-posti@helsinki.fi

-

Kansalliskirjasto

Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

[Facebook.com/finnapalvelu](https://www.facebook.com/finnapalvelu)

[Twitter.com/finnafi](https://twitter.com/finnafi)

[Instagram.com/finna.fi](https://www.instagram.com/finna.fi)

[finnafi](https://www.youtube.com/finnafi)